

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «لیشمانیوز پیشرفته»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: لیشمانیوز پیشرفته	تعداد واحد: ۴ (۲ واحد نظری + ۲ واحد عملی)	
گروه هدف: دانشجویان دکتری بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها	شماره درس: ۱۷۴۸۳۰	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر کوروش عزیزی	مرتبه علمی: استاد تمام	گروه آموزشی: بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شیراز ایمیل: azizik@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۵۱ ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ تا ۱۵ (به جز ساعات کلاسی) 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
<p>لیشمانیوز از نظر اپیدمیولوژیک پیچیده ترین بیماری ناقل زاد است. تعدد ناقلین، پاتوژنهای عامل بیماری و مخازن این انگلها و شرایط بیواکولوژیک بسیار متنوعی که این بیماریها میتوانند در آنها شکل بگیرند، کنترل آنها را بخصوص در انواع زئونوتیک بسیار مشکل نموده است. ایران یکی از مهمترین کانون های اندمیک لیشمانیوزهای پوستی و احشایی در جهان است و بی توجهی مسئولین و کارکنان سیستم بهداشتی میتواند باعث گسترش روزافزون بیماری شود. تربیت دانش آموختگانی که به مبانی علمی دقیق این بیماری آشنایی کامل و مهارتی داشته باشند، افق روشنتری جهت کنترل بیماری ایجاد می نماید. این درس بمنظور افزایش و ارتقای دانش، نگرش و مهارت دانش آموختگان در زمینه این بیماری مهم طراحی شده است.</p>
اهداف درس
<p>هدف کلی: دانشجو با اپیدمیولوژی انواع بیماریهای لیشمانیوز (پاتوژن، ناقلین، مخازن و اندمیسیته بیماری) و روشهای مؤثر کنترل بیماری آشنا خواهند شد و مهارت الزم را بدست خواهند آورد.</p>

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱) آشنایی با مفاهیم و اصول طبقه بندی حشرات با تأکید بر راسته دوبالزن.
- ۲) آشنایی با مبانی علم اپیدمیولوژی و بررسی ادمیسته لیشمانیوزها.
- ۳) آشنایی با کلیات بیماری لیشمانیوز. اپیدمیولوژی آنها در جهان و منطقه خاورمیانه.
- ۴) آشنایی تاکسونومی و بیولوژی انگل لیشمانیا.
- ۵) آشنایی با روشهای تشخیص انگل لیشمانیا: مرفولوژیک، سرولوژیک، مولکولی.
- ۶) آشنایی با تاکسونومی و مرفولوژی پشه خاکپها (پسیکودیده).
- ۷) آشنایی با چرخه زندگی پشه خاکپها (مرفولوژی و اکولوژی تخم، الرو و شفیره).
- ۸) آشنایی با بیولوژی و رفتار خونخواری پشه خاکی های بالغ.
- ۹) آشنایی با بیماری سالک نوع مرطوب (روستایی): اپیدمیولوژی، اتیولوژی و کنترل آن.
- ۱۰) آشنایی با بیماری سالک نوع خشک (شهری): اپیدمیولوژی، اتیولوژی و کنترل آن.
- ۱۱) آشنایی با بیماری کالآزار (لیشمانیوز احشایی): اپیدمیولوژی، اتیولوژی و کنترل آن.
- ۱۲) آشنایی چرخه زندگی انگل در بدن پشه خاکپها (روابط متقابل انگل و ناقل).
- ۱۳) آشنایی با مهمترین عوامل سلولی مولکولی مؤثر بر بقا و انتقال لیشمانیا بوسیله پشه خاکپهای ناقل.
- ۱۴) جستجو و بررسی جدیدترین مقالات مرتبط با موضوع در مجلات علمی معتبر بین المللی. اهداف مهارتی

اهداف مهارتی

- ۱) تعیین هویت و تشخیص پشه خاکپهای ناقل بیماری لیشمانیوز.
- ۲) صید و آماده سازی پشه خاکپهای ناقل از فیلد.
- ۳) صید و آماده سازی نمونه های جوندگان.
- ۴) طراحی و اجرای عملیات کنترل ناقلین و مخازن بیماری لیشمانیوز.

اهداف نگرشی

- ۱) درک نقش بیولوژی و رفتار ناقلین و مخازن بیماری در کنترل بیماری.
- ۲) درک نقش رفتار و فرهنگ ساکنین مناطق مختلف کشور در موفقیت عملیات کنترلی.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی روش تدریس حضوری

الف) بخش نظری:

عمدتاً بصورت حضوری و به روش سخنرانی و با بهره گیری از وسایل کمک آموزشی (رایانه و دیتا پرژکتور) خواهد بود. در طول جلسات آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوعات مطرح شده صورت خواهد گرفت. دانشجویان موظفند در طول نیمسال تحصیلی در خصوص مطالب مطرح شده و یا تکالیف تعیین شده از طرف استاد، در منابع کتابخانه ای و اینترنتی جستجو و یافته های خود را در کلاس مطرح و مورد بحث قرار دهند.

ب) بخش عملی:

آشنایی با راسته های مهم حشرات آبی. مسافرت های علمی و بازدید از رودخانه ها، آبگیرها و دریاچه های کشور جهت بررسی انواع محیط های آبی و جمع آوری نمونه. تشخیص نمونه های جمع آوری شده.

روش تدریس الکترونیکی

در صورت نیاز بخشی از درس بصورت غیر حضوری برخط و با استفاده از بستر اینترنتی و فضای مجازی همچون ادوبت کانکت و بخشی بصورت آفلاین و با ارائه اسالیدهای صداگذاری شده و بارگذاری آنها در سامانه نوید انجام خواهد شد. علاوه بر آموزش مستقیم نظری و عملی دانشجویان و استاد محور و آموزش مبتنی بر حل مشکل و حل رویداد، روش های زیر نیز در تدریس درس در نظر گرفته خواهند شد:

- کارگاههای آموزشی تکمیلی و تخصصی روزآمد.

- برگزاری انواع کنفرانس های داخل گروه و دانشکده بصورت بین رشته ای.

- بحث در گروه های کوچک و برگزاری ژورنال کالاب.

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

۱- Kettel, D.S. 1995. Medical & Veterinary Entomology CAB, UK.

۲- WHO, 1990. Control of Leishmaniasis. 159 PP.

۳- راثی، ی. ۱۳۸۵. پشه خاکیها، ناقلین لیشمانیوزها. انتشارات نوآوران علم. ۲۵۰ صفحه-۳

۴- حاتم، غ. ۱۳۸۴. روشهای جداسازی و شناسایی انگل لیشمانیا. انتشارات دانشگاه شیراز. ۱۷۵ صفحه-۴

۵- نیلفروش زاده، م. ۱۳۸۱. لیشمانیوز جلدی. انتشارات دانشگاه ع. پ. اصفهان، ۱۹۶صص-۵

۶- اردهالی، ص. ۱۳۷۳. انگل لیشمانیا و لیشمانیوزها، مرکز نشر دانشگاهی، ۲۱۰ صفحه-۶

۷- جدیدترین مقالات در زمینه های مختلف بیماری لیشمانیوز.

منابع آموزشی کمکی

- انواع سایت های اینترنتی و ژورنال های معتبر علمی تخصصی بین المللی.

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس.
- وسایل کمک آموزشی (رایانه، دیتا پرژکتور، مارکر و وایت برد).
- اتصال اینترنت مناسب.
- اپلیکیشن ادوب کانکت.
- آزمایشگاه تاکسونومی حشرات مجهز به میکروسکپ و استریومیکروسکپ.
- سامانه نوید/ L

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوعات مطرح شده	
	• انجام سمینارهای کالسی	
	•	
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم بصورت سؤالات تشریحی و تحلیلی انجام خواهد شد.	
	•	
جمع کل	نمره بخش نظری ۵۰٪/و بخش عملی ۵۰٪/نمره نهایی خواهند بود	

ارزشیابی برنامہ: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

گروه هدف: دانشجویان دکتری یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی		سال ورودی: دانشجویان دکتری	زمان ارائه درس: ۲-۱۴۰۵ (نیمسال دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵)				
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روشن ارائه/ رسانه	
۱	چهارشنبه	۱۴۰۵	طبق برنامه آموزش	مقدمه، معرفی انواع لیثمانیوزها در جهان با توجه به عفونت انسانی، ناقلین و مخازن آنها.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۲	چهارشنبه			تاکسونومی انگل، چرخه زندگی انگل در بدن میزبان و ناقل.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۳	چهارشنبه			بیولوژی پشه خاکیها (عادات رفتاری لارو و بالغ)	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۴	چهارشنبه			اهمیت اپیدمیولوژیک لیثمانیوزهای بومی و بروز در نواحی خاک‌های ایران از نظر تشخیص و پیشگیری.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۵	چهارشنبه			تشخیص انواع پشه خاکیهای جنس و زیر جنسهای فلبوتوموس	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۶	چهارشنبه			تشخیص انواع پشه خاکیهای جنس و زیر جنسهای سرژانتومیا	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۷	چهارشنبه			روشهای مختلف جداسازی و تعیین هویت انگل در بدن پشه خاکیها از جمله ایزوآنزیم و PCR.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۸	چهارشنبه			Proven, Probable and Suspected Vector.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۹	چهارشنبه			Proven, Probable and Suspected Reservoir.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۰	چهارشنبه			Experimental Transmission.	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۱	چهارشنبه			روابط متقابل پشه خاکی‌ها و انگل لیثمانیا	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۲	چهارشنبه			اپیدمیولوژی لیثمانیوز پوستی، شهری و روستایی	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۳	چهارشنبه			راه‌های مختلف مبارزه با ناقلین و مخازن از طریق ایمن‌سازی انسان	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۴	چهارشنبه			آشنایی با انواع روش‌های جمع‌آوری پشه خاکیها	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۵	چهارشنبه			تشخیص انواع پشه خاکیهای ایران با استفاده از کلیدهای مرفولوژیکی	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۶	چهارشنبه			تشریح پشه خاکیها برای جداسازی انگل	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی
۱۷	چهارشنبه			اپیدمیولوژی لیثمانیوز احشایی در ایران (میزان شیوع، بروز، ناقلین، مخازن، ...)	دکتر کوروش عزیزی	سالن گروه	سخنرانی و بحث گروهی